C/2024/7270

5.12.2024.

Sažetak Odluke Komisije

od 17. svibnja 2023.

o ocjenjivanju koncentracije sukladnom s unutarnjim tržištem i funkcioniranjem Sporazuma o EGP-u

(Predmet M.10438 – MOL / OMV SLOVENIJA)

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2023) 3183)

(Vjerodostojan je samo tekst na engleskom jeziku)

(C/2024/7270)

Komisija je 17. svibnja 2023. *donijela Odluku u predmetu o koncentracijama na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 139/2004 od 20. siječnja 2004. o kontroli koncentracija između poduzetnika* ([1]), *a posebno članka 8. stavka 2. te uredbe. Cjeloviti tekst Odluke u verziji koja nije povjerljiva može se pronaći na engleskom jeziku na internetskim stranicama Glavne uprave za tržišno natjecanje na sljedećoj adresi: https://competition-cases.ec.europa.eu/search*

1. **STRANKE**

(1) MOL Hungarian Oil and Gas Plc. („MOL” ili „podnositelj prijave”), sa sjedištem u Mađarskoj, matično je društvo Grupe MOL, vertikalno integriranog naftnog i plinskog konglomerata čije su glavne djelatnosti: i. istraživanje, proizvodnja i rafiniranje sirove nafte; ii. distribucija rafiniranih naftnih proizvoda na veleprodajnoj i maloprodajnoj razini; iii. proizvodnja i prodaja petrokemijskih proizvoda; iv. istraživanje i proizvodnja prirodnog plina; i v. prijenos prirodnog plina u Mađarskoj. Grupa MOL u Sloveniji upravlja mrežom od 53 benzinske postaje pod markama MOL i INA, a bavi se i veleprodajom motornih goriva, bitumena, loživog ulja, ukapljenog naftnog plina („LPG”) i maziva. MOL je preko svojeg društva kćeri INA-e prisutan i na brojnim maloprodajnim i veleprodajnim tržištima u Hrvatskoj, kao što su tržišta opskrbe motornim gorivima (dizel i benzin), tekućinom AdBlue, loživim uljem ili bitumenom.

(2) OMV SLOVENIJA, trgovina z nafto in naftnimi derivati, d.o.o. („OMV Slovenija” ili „ciljni poduzetnik”), sa sjedištem u Sloveniji, vodi 119 benzinskih postaja u Sloveniji pod markama OMV, OMV Viva, Diskont, Avanti i EuroTruck te se bavi i veleprodajom motornih goriva, loživog ulja i bitumena. OMV Slovenija bavi se i određenom rafinerijskom prodajom benzina, koja je izdvojena iz područja primjene transakcije i ostaje dijelom Grupe OMV. U Hrvatskoj se OMV Slovenija bavi vrlo ograničenim djelatnostima u području veleprodaje motornih goriva, loživog ulja i teškog loživog ulja.

2. **OPERACIJA**

(3) Komisija je 13. svibnja 2022. zaprimila prijavu predložene koncentracije u skladu s člankom 3. stavkom 1. točkom (b) Uredbe (EZ) br. 139/2004 („Uredba o koncentracijama”) kojom poduzetnik MOL namjerava kupnjom udjela („transakcija”) od Grupe OMV steći isključivu kontrolu nad poduzetnikom OMV Slovenija. Poduzetnici MOL i OMV Slovenija zajednički se nazivaju „stranke”.

(4) Na temelju početnog ispitivanja tržišta Komisija je 22. lipnja 2022. izrazila ozbiljnu sumnju u sukladnost transakcije s unutarnjim tržištem i funkcioniranjem Sporazuma o EGP-u te donijela odluku o pokretanju postupka u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (c) Uredbe o koncentracijama („odluka u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (c)”). Konkretno, Komisija je izrazila sumnje u vezi s tržištem maloprodaje motornih goriva u Sloveniji kupcima poduzećima koja posluju s potrošačima (B2C) na postajama izvan autocesta (odnosno, s obzirom na posebnosti slovenskog tržišta, na „postajama bez koncesije DARS-a”) ([2]). Nadalje, Komisija nije mogla ukloniti ozbiljne sumnje povezane s tržištima maloprodaje motornih goriva kupcima poduzećima koja posluju s drugim poduzećima (B2B) u Sloveniji i prodaje na veliko (rafinerijska prodaja i veleprodaja) benzina i dizela u Sloveniji.

([1]) SL L 24, 29.1.2004., str. 1.
([2]) Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji (DARS) je društvo u državnom vlasništvu koje održava sve autoceste i brze ceste u Sloveniji te dodjeljuje koncesije upraviteljima benzinskih postaja.

(5) Komisija je 15. srpnja 2022. donijela dvije odluke u skladu s člankom 11. stavkom 3. Uredbe o koncentracijama, kojima je od stranaka zatraženo da dostave sve informacije koje je Komisija zatražila u različitim zahtjevima za informacije koje je poslala strankama. Tim je odlukama privremeno prekinut rok iz članka 10. stavka 3. Uredbe o koncentracijama u skladu s člankom 9. stavkom 1. Uredbe Komisije (EZ) br. 802/2004 ([3]).

(6) Podnositelj prijave službeno je dostavio obveze i preostale potrebne informacije 17. ožujka 2023., čime je okončan privremeni prekid roka koji je ponovno počeo teći 20. ožujka 2023. Komisija je zatim pokrenula tržišnu provjeru dostavljenih obveza. Na temelju rezultata tržišne provjere i ocjene obveza, Komisija je zaključila da se revidiranim obvezama uklanjaju njezine sumnje u pogledu tržišnog natjecanja proizašle iz predložene transakcije.

3. **SAŽETAK**

(7) Komisija je izrazila sumnje povezane s tržišnim natjecanjem u pogledu sukladnosti s unutarnjim tržištem kad je riječ o maloprodaji motornih goriva u Sloveniji kupcima poduzećima koja posluju s potrošačima (B2C) na postajama bez koncesije DARS-a.

(8) Na temelju rezultata tržišne provjere i ocjene obveza, obvezama se uklanjaju Komisijine sumnje u pogledu tržišnog natjecanja proizašle iz predložene transakcije.

(9) Stoga se predlaže donošenje odluke o sukladnosti na temelju članka 8. stavka 2. Uredbe o koncentracijama.

4. **MJERODAVNA TRŽIŠTA PROIZVODA**

(10) Komisija je u Odluci utvrdila da transakcija ima horizontalan učinak na sljedeća tržišta:

(a) veleprodaju dizela i benzina u Sloveniji;

(b) veleprodaju loživog ulja u Sloveniji;

(c) veleprodaju bitumena u Sloveniji;

(d) maloprodaju motornih goriva u Sloveniji;

(e) maloprodaju tekućine AdBlue u Sloveniji;

(f) veleprodaju dizela i benzina u Hrvatskoj;

(g) veleprodaju loživog ulja u Hrvatskoj; i

(h) veleprodaju teškog loživog ulja u Hrvatskoj.

(11) Nadalje, transakcija ima vertikalan učinak na tržišta, uglavnom s obzirom na povezanost sljedećih tržišta:

(a) rafinerijske opskrbe dizelom i benzinom (uzlazna tržišta) te veleprodaje dizela i benzina (silazna tržišta) u Sloveniji; i

(b) prodaje na veliko (rafinerijska prodaja i veleprodaja) dizela i benzina (uzlazna tržišta) te maloprodaje dizela i benzina (silazna tržišta) u Sloveniji.

5. **OCJENA TRŽIŠNOG NATJECANJA**

(12) Ovaj je odjeljak usmjeren na tržište na kojem je Komisija smatrala da bi se transakcijom moglo bitno ograničiti učinkovito tržišno natjecanje, odnosno na tržište maloprodaje motornih goriva kupcima B2C na postajama bez koncesije DARS-a u Sloveniji.

([3]) Uredba Komisije (EZ) br. 802/2004 od 7. travnja 2004. o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 139/2004 o kontroli koncentracija između poduzetnika (SL L 133, 30.4.2004., str. 1.).

5.1.1. *Horizontalni nekoordinirani učinci na tržištu maloprodaje motornih goriva kupcima B2C na postajama bez koncesije DARS-a u Sloveniji*

(13) Transakcijom, kako je prvotno prijavljena, moglo bi se bitno ograničiti učinkovito tržišno natjecanje na tržištu maloprodaje motornih goriva kupcima B2C na postajama bez koncesije DARS-a iz sljedećih razloga:

(a) stranke će imati visok zajednički tržišni udio na nacionalnoj razini ([40–50 %] po obujmu), a na lokalnoj razini postoji 85 problematičnih područja obuhvata i. na kojima bi zajednički tržišni udio stranaka bio viši od [40–50 %] i ii. na kojima bi se zajednički tržišni udio stranaka povećao za više od pet postotnih bodova nakon transakcije;

(b) stranke su bliski konkurenti u Sloveniji i Petrol je jedini drugi sudionik na tržištu koji je jednako blisko konkurentan. Konkretno, mreže stranaka uvelike se preklapaju, stranke nude slične usluge i posluju pod robnim markama koje su dobro poznate na tržištu;

(c) transakcijom bi se otklonila važna konkurentska sila s tržišta. MOL je dinamičan sudionik na tržištu koji nudi nove proizvode i usluge; u posljednjih nekoliko godina preuredio je sve svoje postaje; znatno je proširio svoju mrežu organskim i neorganskim rastom; i znatno je povećao svijest javnosti o svojoj robnoj marci;

(d) Petrol, koji će i dalje biti glavni sudionik na tržištu, vjerojatno će ostvariti korist od povećanja cijena zbog novog subjekta i stoga bi vjerojatno imao manje poticaja da se natječe cijenama nego kad do transakcije ne bi došlo. Preostali mali sudionici na tržištu ne predstavljaju vjerodostojno ograničenje tržišnog natjecanja;

(e) postoje znatne prepreke ulasku na tržište i širenju, a kupci B2C prihvaćaju cijene i nemaju nikakvu kompenzacijsku moć.

5.1.2. *Horizontalni koordinirani učinci na slovenskom tržištu maloprodaje motornih goriva kupcima B2C na postajama bez koncesije DARS-a*

(14) Komisija smatra da transakcija može dovesti do horizontalnih koordiniranih učinaka na slovenskom tržištu maloprodaje motornih goriva kupcima B2C na postajama bez koncesije DARS-a.

(15) Kad je riječ o sposobnosti da se ostvare uvjeti usklađivanja, niz prethodnih istraga i istraga u tijeku u EGP-u upućuje na to da je tržište maloprodaje motornih goriva podložno koordinaciji, uglavnom zbog homogene prirode gorivâ i transparentnosti tržišta. Ta su obilježja tržišta tipična i za slovensko tržište, koje je osim toga posebno koncentrirano. Razine ponude i potražnje u Sloveniji relativno su stabilne dulje vrijeme, a tržište je vrlo transparentno, odnosno cijene se objavljuju na namjenskim državnim internetskim stranicama naziva „Goriva” i poznate su svim sudionicima na tržištu gotovo u stvarnom vremenu.

(16) Kad je riječ o održivosti koordinacije, visoka transparentnost tržišta pogoduje praćenju odstupanja cijena od umjetno visokih cijena koje proizlaze iz koordinacije. Iz istih se razloga odstupanja od razina cijena koje proizlaze iz potencijalne koordinacije mogu lako otkriti, a odmazda bi mogla biti trenutačna.

(17) Kad je riječ o reakciji vanjskih subjekata, stvarni i potencijalni konkurenti ne bi mogli ugroziti eventualne strategije koordinacije zbog neznačajne prisutnosti na tržištu i visokih prepreka ulasku.

(18) Naposljetku, transakcija bi utjecala na poticaje novog subjekta za koordinaciju jer će tržište postati još koncentriranije. Prelazak s tri na dva velika sudionika na tržištu znači da bi praćenje konkurencije postalo lakše. Osim toga, poticaji MOL-a za jačanje tržišta vjerojatno bi se smanjili nakon transakcije jer bi MOL postao mnogo veći. Tržišni udjeli novog subjekta i Petrola na nacionalnoj razini također bi postali mnogo simetričniji, zbog čega bi koordinacija bila izglednija i uspješnija.

6. **OBVEZE**

(19) Da bi transakcija postala sukladna s unutarnjim tržištem, MOL se obvezao prodati nacionalnu maloprodajnu mrežu od 39 benzinskih postaja u Sloveniji koje su trenutačno dio mreža benzinskih postaja stranaka (20 postaja MOL-a i 19 postaja OMV-a) („djelatnost koja se prodaje”, „obveze”) poduzetniku Shell Adria d.o.o. („kupac”).

(20) Komisija zaključuje da, s obzirom na obveze koje su dostavile stranke, prijavljena koncentracija neće bitno ograničiti učinkovito tržišno natjecanje na tržištu maloprodaje motornih goriva kupcima B2C na postajama bez koncesije DARS-a zbog jednostranih nekoordiniranih ili koordiniranih učinaka.

(21) Kad je riječ o nekoordiniranim učincima, obvezama se osigurava da ni u jednom od 85 problematičnih područja koje je utvrdila Komisija nisu zajedno ispunjena sljedeća dva uvjeta: i. udio stranaka veći je od 40 % i ii. zajednički udio stranaka povećat će se za više od pet postotnih bodova nakon transakcije. Nadalje, obvezama će se stvoriti značajan treći sudionik na slovenskom nacionalnom tržištu koji će djelovati kao snažna konkurentska sila koja može izvršiti konkurentski pritisak na novog subjekta: kupac će zamijeniti MOL-ovu ulogu treće konkurentske sile na tržištu.

(22) Osim toga, kad je riječ o koordiniranim učincima, rizik od koordinacije neće se povećati nakon transakcije: slično MOL-ovoj ulozi prije transakcije, kupac će djelovati kao vanjska konkurentska sila koja može omesti svaku potencijalnu koordinaciju Petrola i MOL-a.

(23) Rezultati tržišne provjere bili su pozitivni za obveze koje je dostavio MOL, čime se potvrđuje i. da je predložena mjera prikladna za uklanjanje sumnji u pogledu tržišnog natjecanja koje je utvrdila Komisija, ii. da bi kupac bio vjerodostojan sudionik na tržištu zahvaljujući djelatnosti koja se prodaje, iii. da je djelatnost koja se prodaje održiva i iv. da je imovina uključena u paket mjera prikladnog opsega.

7. **ZAKLJUČAK**

(24) Zbog prethodno navedenih razloga u odluci se zaključuje da se predloženom koncentracijom neće bitno ograničiti učinkovito tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu ili njegovu velikom dijelu ako stranke budu u cijelosti poštovale preuzete obveze.

(25) Stoga bi koncentraciju trebalo proglasiti sukladnom s unutarnjim tržištem i funkcioniranjem Sporazuma o EGP-u, u skladu s člankom 2. stavkom 2. i člankom 8. stavkom 2. Uredbe o koncentracijama te člankom 57. Sporazuma o EGP-u.